

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/134

KARAR NO : 1983/637

ÖZET : Siyasi partilerin her kademe ve yan kuruluşlarının yönetici ve üyelerinin, sıkıyönetim ilânına neden olan olgulara ilişkin bulunan suçlarına ait davanın, 1402 sayılı yasa'nın 13.maddesindeki yer ve zaman kaydına bakılmaksızın askeri yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Hıdır Güzel ve arkadaşları.

O L A Y : Sanıkların 11.1.1979 günü, Pülümür ilçesi merkezinde gelişigüzel yerlere afiş astıkları Pülümür C.Savcılığı'nca ileri sürülerek eylemlerine uyan TCY.nın 537/2.maddesi uyarınca cezalandırılmaları istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

Pülümür Sulh Ceza Mahkemesi:31.5.1979 günü, 1979/6-39 sayı ile; sanıklara atılı suçun sıkıyönetim ilânına neden olan sebep ve saik altında işlendiği, bu nedenle sıkıyönetim yasası'nın 13., 15.maddeleri kapsamına girdiği,

Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi:5.9.1980 günü, 1980/345-154 sayı ile; sanıklara atılı suçun, siyasal ve ideolojik amaçlı olup, yaygın şiddet eylemi niteliğinde bulunmadığı, görülmekte olan davalarla irtibatlı olmadığı,

Gerçekleriyle görevsiz olduklarına karar vermişlerdir.

Böylece; her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuş ve dosya Askeri Yargıtay Başsavcılığınının 9.2.1982 günlü, 1982/502 sayılı yazısı ile Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y.İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy, Osman Kayacan, Ergun Argon ve Yavuz T.Özgen'in katılmaları ile yaptığı 28.11.1983 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Mustafa Güzel'in askeri yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

.../...

Suç, Tunceli ilinde 26.4.1979 günü ilân edilen sıkıyönetimden üç aydan daha önce 11.1.1979'da Pülümür'de işlenmiştir.

İncelenen dosya içeriğinde yer alan olay zabıt varakasından, asılı afişin üzerindeki ibarenin "Kontrgerilla ve MHP'den hesap soralım" biçiminde olduğu, üzerinde Alpaslan Türkeş'in sol elinde üç hilâl ve sağ elinde tabanca bulunan, ayrıca bir sol el ile ense-sinden tutularak havaya kaldırılmış karikatürünün yer aldığı, dosyada yer alan sanık ve tanık anlatımlarından sanıklardan İmam Canpolat'ın Türkiye İşçi Köylü Partisi Tunceli İl Yönetim Kurulu Üyesi, Lütfi Yeşilkaya'nın ise Pülümür İlçesi Devrimci Gençlik Birliği Derneği üyesi oldukları, sanık Lütfi Yeşilkaya'nın adliye mahkemesindeki anlatımından bu derneğin Türkiye İşçi Köylü Partisinin paralelinde bir siyaset güttüğü, ayrıca dosya dizisi 13'de yer alan Pülümür İlçesi Emniyet Komiserliğine ait 15.1.1979 günlü yazının sanıkların bu sıfatlarını doğruladığı belirlenmektedir.

Asılan afişin içeriğinden de anlaşıldığı üzere sanıklara atılı suçun siyasal ve ideolojik amaçlı olduğu ve bu yönüyle sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu açıktır.

Suçun, 1402 sayılı yasa'nın değişik 13/a maddesinde öngörülen süre dışında işlenmesine karşın, sanıklardan İmam Canpolat'ın Türkiye İşçi Köylü Partisi Yönetim Kurulu Üyesi olduğunun belirlenmesi nedeniyle davanın 1402 sayılı yasa'ya 2310 sayılı yasa ile ek-1.madde uyarınca 13.maddedeki yer ve zaman kaydına bakılmaksızın askeri yargı yerinde görülmesi, diğer sanıkların ise CMUY.nın ^{3. ve} 353 sayılı yasanın 18.maddeleri uyarınca aynı yargı yerinde yargılanmaları gerekir.

Bu nedenle, Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın niteliğine göre askeri yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Elazığ Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin 5.9.1980 günlü, 1980/345-154 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 28.11.1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Ali Suat Erkoç

Üye

Mustafa Aksoy

Üye

Osman Kayacan

Üye

Ergun Arçer

Üye

Yavuz T. Egen

15.12.1983

D/E